

Bűnmegelőzési hírlevél

Bűnmegelőzési hírlevél

2015. november/2.

November 25.: a nők elleni erőszak megszüntetésének nemzetközi napja

November 25. napját az ENSZ közgyűlése 1999. december 17-én a nők elleni erőszak megszüntetésének nemzetközi napjává nyilvánította. (1981-ben ezen a napon ölték meg a Dominikai Köztársaság emberi jogi aktivistáit, a Mirabal nővéreket.)

Annak érdekében, hogy a rendőrség részéről is felhívjuk a figyelmet a nők elleni erőszak elni küzdelem fontosságára, november havi – a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya közreműködésével összeállított - bűnmegelőzési hírlevelünket ennek a témának szenteljük. Ahhoz, hogy megelőzzük a nők elleni erőszakot és megfelelő segítséget tudjunk nyújtani egy családon belüli erőszakos cselekményt elszenvedett áldozatnak, fel kell számolnunk a köztudatban és a segítő szakmákban mai napig élő alábbi tévhitekkel, melyek a jelenséget kísérik:

✚ „Megérdemeli a verést, hiszen állandóan kiprovokálja azt.”

Nem igaz. Jelenleg egyetlen esetben megengedett más személy sérelmére elkövetett fizikai bántalmazás és az nem más, mint a jogos védelem meglehetősen szűk köre. Senki nem érdemel verést még akkor sem, ha az ő viselkedése a másik fél számára idegesítő vagy zavaró.

✚ „Megérdemli a verést, ő választott magának erőszakos partnert.”

Nem igaz. Eredendően senki nem az erőszakot, a brutalitást választja. Hosszútávon azonban megvalósulhat a tanult tehetetlenség és a traumás kötődés kialakulása, a bántalmazóval történő azonosulás, gondoljunk csak a Stockholm-szindrómára. Mindez nem a bántalmazott döntésének a következménye, hanem a tartós bántalmazó kapcsolat lehetséges velejárója.

✚ „Megérdemli a verést, ha hagyja magát bántani és rendszerint kibékül a bántalmazóval.”

Nem igaz. Fel kell ismerni, hogy az állandó kibékülés a családon belüli erőszak velejárója, tulajdonképpen a bántalmazási folyamat része. Minden egyes kibékülésnél élni kell a gyanúperrel, hogy a döntést nem feltétlenül a bántalmazott hozta meg önállóan és legfőképpen nem biztos, hogy a saját akarata szerint...

✚ „Megérdemli a verést, ha nem jelentette fel a bántalmazót.”

Nem igaz. Önmagában a bántalmazó feljelentése nem jelent megoldást a komplex probléma orvoslására, miképpen önmagában a rendőrség sem alkalmas arra, hogy minden ide tartozó esetet kezeljen. A gyors, hatékony, szakszerű rendőri fellépés mindössze egy fontos láncszeme lenne egy olyan rendszernek, mely a családon belüli erőszakkal kapcsolatba kerülő szakterületek (igazságszolgáltatás, egészségügy, oktatás, gyermekvédelem, áldozatsegítés, stb.) együttműködésén alapulna.

✚ „Kizárólag azért állítja, hogy a párja megverte, mert bosszút akar állni a partnerén.”

Kétségtelen, hogy előfordulnak olyan esetek, melyek alkalmával egy gyermek elhelyezésével kapcsolatos peres eljárásban vagy egy házassági közös vagyon megosztása iránti perben az egyik fél a másik ellen indított büntetőeljárás(ok), gyámhatósági eljárás(ok) során feltárt körülményekre hivatkozik. Tisztán kell azonban látni, hogy önmagában egy feljelentés megtétele vagy egy közigazgatási hatósági eljárás kezdeményezése a másik fél ellen semmilyen döntő hatással nem lesz a polgári eljárás kimenetelére. Pusztán a feljelentés alapján, egyéb bizonyítékok hiányában nem kerül sor a vélt bántalmazó elleni vádemelésre vagy elítélésre, a feljelentőnek azonban büntetőjogi felelőssége tudatában kell más bűncselekmény elkövetésével (hamisan) vádolnia. A közhiedelemmel ellentétben meglehetősen csekély azoknak a száma, akik fenti megfontolásból hamisan vádolják meg partnerüket.

✚ „Nem szabad beavatkozni egy család magánéletébe, az ő dolguk, hogy mi folyik a négy fal között.”

Tévedés. A családon belüli erőszak nemhogy nem magánügy, hanem az egész társadalmat érintő problematika. Különösen így van ez, ha a négy fal között súlyos, közvérdre üldözendő bűncselekmények valósulnak meg, vagy ha az erőszakkal kiskorú gyermek is érintett. Hangsúlyozni kell továbbá, hogy a beavatkozás egyes szervezeteknek – pl. a jelzőrendszerrel kapcsolatos jogszabályokban felsorolt intézményeknek és munkatársaiknak - nem választási lehetőség, hanem kötelezettség, annak elmulasztása minden esetben fegyelmi felelősségre vonást hoz maga után.

✚ „A családon belüli erőszak csak az iskolázatlan, műveletlen családokban fordul elő.”

Önmagában nem igaz. Bár az alacsonyabb társadalmi rétegekből kikerülő személyek a nehéz anyagi helyzetük, iskolázatlanságuk, önálló keresetük hiánya miatt fokozottan kerülhetnek kiszolgáltatott, függő helyzetbe, a bántalmazás a jómódú, iskolázott párok kapcsolatában is előfordul. Ezekben az esetekben a bántalmazónak –elsősorban a rendelkezésére álló anyagi javak miatt – akár cizelláltabb eszközök, technikák is a rendelkezésére állnak az erőszakra.

✚ „A családon belüli erőszakra szóló statisztikák, híradások túlzóak, szélsőségesek és túlreagálják a jelenség súlyát.”

Sajnos nem igaz. A családon belüli erőszakra szóló statisztikák és a híradásokban megjelenő esetek csak a jéghegy csúcsát jelentik. A jelenséget olyan mértékű látencia övezi, hogy még megbecsülni sem lehet az érintett családok számát.

✚ „Nem tudok feljelentést tenni, mert nincs tanúm a bántalmazásra.”

A családon belüli erőszak jellemzője, hogy a cselekmények általában otthon, tanúk jelenléte vagy kizárólag a kiskorú gyermekek jelenlétében történik. Mindez – bűncselekmény megvalósulása esetén - nem akadályozza annak, hogy a bántalmazott kezdeményezze a bántalmazó büntetőjogi felelősségre vonását. A tanúk vallomása –a szakértői vélemény, az okirati bizonyítékok és egyebek mellett - a bizonyításnak mindösszesen egy eszköze, önmagában azok hiánya nem jelenti, hogy a cselekmény nem történt meg vagy nem bizonyítható.

🚩 „Addig nem tudnak segíteni rajtam, amíg vér nem folyik.”

Az elmúlt években bekövetkezett jogszabályváltozások, az eljáró hatóságoknál meg kezdődött szemléletváltozás alapján ez az állítás is cáfolható. Évek óta bűncselekmény a zaklatás, a hatályos Btk. büntetni rendeli a kapcsolati erőszakot, de ezeken felül számos egyéb fizikai erőszakkal nem feltétlenül járó, de a családon belüli erőszak körébe sorolható cselekmény büntetendő (pl. kiskorú veszélyeztetése, személyi szabadság megsértése, kényszerítés, stb.).

🚩 „Megöl, ha megtudja, hogy feljelentem.”

A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a bántalmazó felelősségre vonásának elmaradása inkább vezet az erőszak súlyosbodásához, mint a feljelentés és az abból következő felelősségre vonás.

🚩 „Senki nem segít.”

Nem igaz. Amennyiben úgy érzi, családon belüli erőszak elszenvedője, forduljon bizalommal a rendőrséghez vagy kérjen segítséget a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályának áldozatsegítő munkatársaitól az alábbi elérhetőségek valamelyikén:

2800 Tatabánya, Bárdos László utca 2. (Integrált Közigazgatási Központ)

Levélcím: 2800 Tatabánya Pf.:1423
Telefon: 34/512-790, Fax: 34/512-791
E-mail: kem-isz@igazsagugy.gov.hu

Ügyfélfogadás:

hétfőn és csütörtökön 9-13 óráig,
kedden 13-16 óráig, szerdán 13-18 óráig

Nyitva tartás:

hétfőn,
kedden,
csütörtökön
8-16 óráig,
szerdán 8-18
óráig,
pénteken 8-14
óráig

HOVÁ FORDULHATNAK MÉG AZ ÁLDOZATOK?

Forrás: <http://nokjoga.hu/erintetteknek/hova-fordulhatnak-az-aldozatok>

Telefonon elérhető szolgáltatások:

☐ **NANE Egyesület: 06 80 505 101** (szerda kivételével naponta 18-22 óráig)

Segélyvonal bántalmazott nők és gyerekek számára

☐ **OKIT: 06 80 20 55 20** (24 órában, 7 napon)

Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat, olyan esetben, ha menekülni kell

☐ **Stop-férfierőszak információs vonal: 06 1 344 3802** (csütörtökönként 18-22 óra között)

Információs vonal a bántalmazó magatartásuktól szabadulni akaró, vagy a nők elleni erőszak ellen tenni akaró férfiak számára

☐ **Patent Egyesület jogsegélyszolgálat: 06 70 252 5254**, vagy jog@patent.org.hu (szerdánként 16-18, és csütörtökönként 10-12 óra között)

Az egyesület jogsegély szolgálata bántalmazott nőknek, a kényszerláthatás áldozatainak, valamint a nemi alapú erőszak és diszkrimináció áldozatainak nyújt segítséget

☐ **A KERET Koalíció segélyvonala szexuális erőszak áldozatainak: 06-40-630-006** (helyi tarifával hívható, hétfőnként 10–14, szerdánként 14-18 és péntekenként 11–14 óráig)

☐ **A rendőrség segélyhívó telefonszáma: 112**

Országos Mentőszolgálat: 104

Az Országos Mentőszolgálat honlapján hasznos információkat találhat! (Pl.: „Ki és mikor hívhat mentőt?”) Honlapcim: <http://www.mentok.hu/index.php>

Igazságügyi Hivatal (tevékenységét ld. alább): 06 80 225 225

Hasznos internetes oldalak:

NANE: www.nane.hu

Patent Egyesület: www.patent.org.hu

Stop-férfierőszak projekt: www.stop-ferfieroszak.hu

Nők joga honlap: www.nokjoga.hu

KERET Koalíció a szexuális erőszak ellen: <http://keretkoalicio.blogspot.com/>

OKIT: www.bantalmazas.hu

Rendőrség: a rendőrségnek a távoltartással kapcsolatos oldala:
<http://www.police.hu/tavoltartas>

Igazságügyi Hivatal

<http://igazsagugyihivatal.gov.hu/download/4/df/21000/20151109%20Megyei%20C3%A1ldozatseg%20C3%ADt%20C5%91%20el%20C3%A9rhet%20C5%91s%20C3%A9gek%202015okt%20C3%B3ber.pdf>

A honlapon megtalálható, hogy milyen segítséget tud nyújtani a Szolgálat:

<http://igazsagugyihivatal.gov.hu/aldozatsegites>

Jogi segítségnyújtó szolgálat:

<http://igazsagugyihivatal.gov.hu/jogi-segitsegnyujtas>

Áldozatsegítő Szolgálat feladatai:

Az Áldozatsegítő Szolgálat a bűncselekmények és tulajdon elleni szabálysértések áldozatai számára:

- felvilágosítást ad jogaikról, lehetőségeikről;
- érzelmi támogatást nyújt;
- elősegíti érdekeik érvényesítését;
- jogi segítséget nyújt, szükség esetén akár ügyvédet is biztosítva;
- az elkövetéstől számított **5 napon belül** beadott kérelem alapján azonnali pénzügyi segítyt adhat, krízishelyzet fennállása esetén.

A személy elleni erőszakos bűncselekmények súlyos sérültjei és halálos áldozataik hozzátartozói mindezen túl állami kárenyhítést is igényelhetnek. A felsorolt támogatások térítés nélkül vehetők igénybe.

Bíróságok: <http://www.birosag.hu/birosagi-szervezetek>

Ügyészségek: <http://www.mklu.hu>

"Jogi fórum" sok jogi információval: www.jogiforum.hu és néhány fontos törvény ugyanitt:
www.jogiforum.hu/torvenytar

A hírlevelet a KEM Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya valamint a KEM Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Osztály Bűnmegelőzési Alosztálya közösen készítette